

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący)
SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)
SSA del. do SN Dariusz Czajkowski

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej
w sprawie **B. G.**

skazanego z art. 275 § 1 kk i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 25 października 2012 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Rejonowego

z dnia 13 maja 2009 r.,

- 1) oddała kasację,
- 2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Ż., Kancelaria Adwokacka, kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, w tym 23% podatku VAT, za obronę z urzędu skazanego przed Sądem Najwyższym,
- 3) obciąża Skarb Państwa kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 13 maja 2009 r., wydanym w trybie art. 387 § 2 k.p.k., skazał B. G.:

- I. za czyn z art. 278 § 1 k.k., 275 § 1 k.k. i 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., 64 § 1 i 31 § 2 k.k., popełniony w dniu 12 maja 2008 r., na karę roku pozbawienia wolności i grzywnę,

- II. za czyn z art. 275 § 1 k.k. i 276 k.k. w zw. z 11 § 2 k.k., 64 § 1 k.k. i 31 § 2 k.k., opisany w ten sposób, że „w okresie od 15 września 2006 r. do 30 czerwca 2008 r., przywłaszczył dowód osobisty nr /.../ i ukrył dokument w postaci prawa jazdy nr /.../, którym nie miał prawa wyłącznie rozporządzać, na szkodę Ł. K., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6-ciu miesięcy kary pozbawienia wolności, za umyślne przestępstwo podobne, mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność pokierowania swoim postępowaniem”, na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- III. za czyn z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i 31 § 2 k.k., opisany w ten sposób, że „w okresie od nieustalonego dnia miesiąca czerwca 2007 r. do 30 czerwca 2008 r., przywłaszczył dowód osobisty nr /.../ na szkodę G. W., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6-ciu miesięcy kary pozbawienia wolności, za przestępstwo umyślne podobne, mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność pokierowania swoim postępowaniem”, na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,
- IV. za czyn z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., 64 § 1 k.k. i 31 § 2 k.k., popełniony „w okresie od 18 czerwca 2008 r. do 30 czerwca 2008 r.”, na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,
- V. za czyn z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., 64 § 1 k.k. i 31 § 2 k.k., popełniony od 10 do 11 czerwca 2008 r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie Sąd na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. wymierzył karę łączną pozbawienia wolności w wysokości roku i 8 miesięcy oraz wydał rozstrzygnięcia akcesoryjne.

Wyrok ten uprawomocnił się w pierwszej instancji bez sporządzenia jego uzasadnienia.

Kasację od tegoż wyroku złożył Rzecznik Praw Obywatelskich, sygnalizując na wstępie, że zaskarża go w całości, i zarzucił „rażące i mogące mieć istotny wpływ na jego treść naruszenie art. 387 § 2 k.p.k., polegające na niezasadnym uznaniu, że istnieją podstawy do uwzględnienia wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu uzgodnionej z nim kary bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w sytuacji, gdy okoliczności

popęlnienia czynów przypisanych skazanemu w punktach II i III wyroku, w zakresie czasu ich popęlnienia, w świetle danych o odbywaniu kar pozbawienia wolności, budziły wątpliwości, co obligowało Sąd do przeprowadzenia postępowania dowodowego i wyjaśnienia tych wątpliwości”.

Skarżący się w konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna mimo wstępnej deklaracji zaskarżenia wyroku w całości i końcowego żądania, dotyczyła tylko dwóch (z pięciu) czynów przypisanych B. G., to jest z pkt II i III. Zarzut wskazujący na taki zakres zaskarżenia, co potwierdza uzasadnienie kasacji, nie zasługuje na uwzględnienie.

Powody wniesienia (dopuszczalności) kasacji są jednakowe dla wszystkich uprawnionych podmiotów, w tym określonych w art. 521 k.p.k. Przyczyny te, to uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k., które w tej sprawie nie zostały wskazane i nie wystąpiły, oraz inne rażące naruszenie prawa, jeśli mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. W kasacji wskazano jako naruszony art. 387 § 2 k.p.k. bo chociaż „okoliczności popęlnienia czynów przypisanych skazanemu w pkt II i III wyroku w zakresie czasu ich popęlnienia, w świetle danych w odbywaniu kar pozbawienia wolności budziły wątpliwości”, to jednak Sąd ich nie wyjaśnił. Zaś na uzasadnienie zarzutu tylko podano, że przyjęty w wyroku czas popęlnienia tych czynów „koliduje” z terminami odbywania przez skazanego kar pozbawienia wolności, odnotowanymi na k. 109, zaliczonej do materiału dowodowego.

W takiej sytuacji powinien być jednakże postawiony zarzut naruszenia art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k., a przede wszystkim art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.

Zakładanie, że przeprowadzenie postępowania dowodowego w szerszym zakresie, praktycznie przez dokładniejsze wypytywanie oskarżonego na rozprawie głównej o czas popęlnienia czynów z pkt II i III, doprowadziłoby do wyjaśnienia wątpliwości w tej kwestii mija się z realiami sprawy. Raz B. G. datował te czyny na 2002 rok (wyjaśnienia – k. 173 - 174). Najpierw podał, że nie pamięta daty wejścia w posiadanie dokumentów (k. 59 - 60). Jedynymi datami pewnymi były: czas utraty dokumentów (15 czerwca 2006 r. – Ł. K., cz. II i czerwiec 2007 r. - G. W., cz. III) i czas ich odnalezienia w miejscu zamieszkania oskarżonego (30 czerwca 2008 r. – protokół przeszukania – k. 19). Precyzyjne ustalenie w dniu rozprawy (13 maja

2009 r.) daty czynów było więc praktycznie niemożliwe, a tym bardziej – obecnie. Zatem naruszenie art. 387 § 2 k.p.k., jeśli w ogóle nastąpiło, nie było rażące.

Takiego charakteru nie miało również naruszenie art. 366 § 1 k.p.k., faktycznie zarzucone w kasacji, jak również dające się wywieść z niej uchybienie art. 410 k.p.k. oraz art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., jeśli dopuścić, że przy tej skardze dopuszczalne jest „odkodowanie” z niej rzeczywistych zarzutów przy pomocy normy interpretacyjnej z art. 118 § 1 k.p.k.

Rzecz najpierw w tym, że graniczne daty, zawarte w opisie czynów: II i III, nie oznaczają w rzeczywistości czasu popełnienia tych czynów, ale przedział czasowy, w którym doszło do ich dokonania. Czynność sprawcza z art. 275 § 1 k.k., polegająca na przywłaszczeniu dokumentu, ma charakter jednorazowy. Gdy zaś chodzi o ukrywanie dokumentu z art. 276 k.k., to może to być przestępstwo trwałe, lecz zachowanie oskarżonego zostało opisane w czasie przeszłym dokonany i w sposób sugerujący, że było ono jednorazowe („ukrył” a nie „ukrywał”). Pomimo więc przebywania przez B. G. w zakładzie karnym od dnia 14 marca 2006 r. do 12 grudnia 2007 r., można odczytywać, że oskarżony dopuścił się czynów z pkt II i III **między** datą utraty przez pokrzywdzonych dokumentów, a datą ich odebrania oskarżonemu, co nie oznacza, że popełnił je w czasie pobytu w więzieniu, co było przecież niemożliwe.

W świetle wymogu wynikającego z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. i zasady określonej w art. 5 § 2 k.p.k. właściwsze byłoby sprecyzowanie, że oskarżony dopuścił się czynów z pkt II i III pomiędzy 12 grudnia 2007 r. a 30 czerwca 2008 r., a nawet, iż do popełnienia tych czynów doszło tego ostatniego dnia. Jeżeli jednak nastąpiło rażące naruszenie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., czego wszak wprost kasacja nie zarzuciła, a sięganie po dyspozycję art. 118 § 1 k.p.k. koliduje jednak z ograniczeniem wynikającym z art. 536 k.p.k. (Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach wyartykułowanych zarzutów), to nie wykazano, że to naruszenie (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.) mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Chodzi przecież nie o jakikolwiek wpływ uchybienia, ale ważny, znaczący, a ponadto wpływ na treść nie przyszłych, nieistniejących wyroków, ale orzeczenia zaskarżonego kasacją.

Określenie dat czynów z pkt II i III na dzień 30 czerwca 2008 r. nie wyeliminowałyby z opisu ani kwalifikacji prawnej art. 64 § 1 k.k. Skarga nie podjęła

też nawet próby wykazania, że określenie daty tych czynów mogłoby istotnie wpłynąć na wymiar kar za te czyny.

Z wszystkich przytoczonych względów oddalono kasację jako bezzasadną.